

Jaarstukken 2023

Gemeente
Hengelo

6.2.5 Kengetallen

Wij presenteren de kengetallen, die landelijk zijn afgesproken. Aan de hand van deze kengetallen worden gemeenten vergeleken. De kengetallen geven elk afzonderlijk een andere kijk op een gezondheidsaspect van de financiële huishouding van de gemeente.

Omschrijving kengetal	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
1a. Netto schuldquote	123,4%	120,5%	107,8%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	49,3%	52,9%	40,2%
2a. Solvabiliteitsratio	16,3%	17,7%	18,4%
2b. Solvabiliteitsratio gecorr. voor leningen woningcorporatie	24,6%	26,3%	26,8%
3. Grondexploitatie	13,5%	19,2%	11,1%
4. Structurele exploitatieruimte	4,3%	-0,5%	1,3%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	86,3%	86,3%	86,3%

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft de verhouding aan tussen schuld en baten. Het wordt berekend door de netto schulden (schulden +/- vorderingen/middelen) te delen door de totale baten vóór reservemutaties. Het kengetal beoogt een indicatie te geven van de druk van de kapitaallasten op de exploitatie. De VNG adviseert om boven de 130% schulden af te bouwen. Daar zitten nu ruim onder. Doordat onze liquide middelen verruimd zijn hebben we in 2023 nog geen lening hoeven aan te trekken.

De schulden bestaan nog steeds voor een groot deel uit leningen die we hebben aangetrokken en aan wooncorporatie Welbions verstrekken. Als alle verstrekte geldleningen worden geëlimineerd, komt onze schuldquote op 40%. Welbions-leningen worden gehandhaafd tot einde looptijd. Er wordt geen nieuwe lening meer verstrekt.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen (de reserves) en het balanstotaal. Een groot aandeel eigen vermogen betekent veel mogelijkheden om risico's op te vangen en meer mogelijkheden om toekomstige investeringen te financieren. Een laag percentage daarentegen betekent veel vreemd vermogen en dus ook daarbij behorende financieringslasten. VNG en provincie hanteren als signaleringswaarde een minimum van 20%.

Ook hier kijken we naar de effecten van de woningcorporatieleningen. Dit is een beleid waarin we van de meeste gemeenten afwijken. Daarom hebben we ook de solvabiliteit opgenomen als het saldo van de leningen van Welbions gecorrigeerd worden op het balanstotaal. We zitten dan niet meer in het "rode gevarengedebied", dat onder de signaleringsgrens ligt.

3. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft de verhouding tussen de boekwaarde van de grond en de totale baten vóór reservemutaties. Een hoog percentage wordt als kwetsbaar gezien. De boekwaarde moet immers worden terugverdiend en daarin zit altijd enig risico.

Dit kengetal is signalerend, maar geeft naar onze mening geen inzicht in de risico's van grondexploitaties. De jaarlijkse herzieningen en de voorzichtigheid die wordt betracht bij het voorspellen van resultaten zijn veelzeggender. Zie hiervoor de paragraaf grondbeleid.

De signaalgrens is maximaal 20%. Een aantal jaren geleden zaten we hier boven. Nu is ook dit kengetal door afnemende boekwaardes grondexploitaties sterk verbeterd tot 11,1%.

4. Structurele exploitatieruimte

In het totale rekeningsaldo is geen rekening gehouden met het onderscheid tussen structurele en incidentele baten en lasten. Om de structurele exploitatieruimte te bepalen worden de totale lasten en baten verminderd met de incidentele lasten en baten. Het structurele exploitatiesaldo is belangrijk, omdat we, met betrekking tot voorspellingen voor de toekomstige financiële gezondheid, deze als basis kunnen aanhouden. Het sturen op alleen een eindresultaat leidt tot verkeerde keuzes voor de toekomst. Een positief percentage is gewenst. We scoren 1,4%.

5. Belastingcapaciteit

Met dit kengetal wordt de hoogte van de lokale lastendruk vergeleken met het landelijk gemiddelde. Tussen de 95 en 105% wordt als "neutraal" gedeut. Een lager percentage geeft aan dat er meer ruimte is om belastingen te verhogen tot het gemiddelde niveau in Nederland. Met 86,3% is er (hypothetisch) 13,7% ruimte ten opzichte van het Nederlands gemiddelde, € 129 per huishouden en circa € 4,9 miljoen aan te verhogen baten. De forse verruiming is te verklaren doordat nationaal belastingen harder zijn gestegen dan in Hengelo.

De financiële positie van de gemeente

Aan het verloop van de kengetallen zien we dat we op alle fronten verbeteren of gelijk blijven. Dat betekent dat we financieel weerbaarder zijn geworden in de laatste jaren. Echter hebben we vanaf 2026 te maken met structurele begrotingstekorten.